

ที่ ศธ ๐๕๓๗.๐๕ / ๔๕๗

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความงานวิจัย

เรียน คุณมะโรตม อินตะปัน

ตามที่ท่านได้แจ้งความประสงค์ขอให้ตีพิมพ์บทความงานวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิคสถาบันอาชีวศึกษาในประเทศไทย” ลงในวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ ความแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้กองบรรณาธิการวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ ได้ส่งให้ผู้ประเมินอิสระตรวจอ่านบทความแล้ว เห็นว่าบทความงานวิจัยดังกล่าวมีรูปแบบและเนื้อหาเหมาะสม มีคุณค่าต่อการตีพิมพ์เผยแพร่เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ ได้ในปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๙ ประจำเดือนกันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๑ (Print ISSN ๒๒๘๖-๙๘๓๒, Electronic ISSN ๒๔๐๘-๑๖๔๗) กำหนดการตีพิมพ์แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ปราณี เนรมิตร)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
(วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์)
โทร. ๐๕๖-๒๑๙๑๐๐-๒๙ ต่อ ๑๒๑๓
โทรสาร.๐๕๖-๘๘๒๕๒๓

การวิเคราะห์ประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค

สถาบันอาชีวศึกษาในประเทศไทย

นะโรดม อินตะปัน¹

ประเสริฐ จรรยาสุภาพ² ภัฏญา คำศิริพิมาน³ ธรณชนก เพชรนนท์⁴

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค ประเภทช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเทศไทย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ในประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 108 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) บุคลากรฝ่ายบริหาร ทรัพยากร 1 คน 2) บุคลากรฝ่ายวิชาการ 1 คน 3) ผู้อำนวยการ 1 คน รวมแห่งละ 3 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) พิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของวิทยาลัยเทคนิค โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ประกอบด้วยปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ สภาพการใช้เทคโนโลยี ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอก สภาพแวดล้อมภายใน และปัจจัยด้านบริหารจัดการ ประกอบด้วยสถานะผู้นำของผู้บริหาร ทัศนคติของผู้บริหาร การบริหารการเปลี่ยนแปลง การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ พฤติกรรมมีส่วนร่วมและการติดต่อสื่อสาร พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. กระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของวิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ในประเทศไทย โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ประกอบด้วยองค์การ สภาพแวดล้อม การบริหารจัดการ พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความสำเร็จประสิทธิผลของวิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ในประเทศไทย โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ประกอบด้วยด้านผู้รับบริการ ด้านการเงิน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านกระบวนการภายใน พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การผลิตกำลังคน, วิทยาลัยเทคนิค, สถาบันอาชีวศึกษา, ประเทศไทย

¹ วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, พ.ศ. 2561

² นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2561, E-mail: doclin2008@hotmail.com

³ รองศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

Analysis of Effectiveness of Human Resources produced from Technical Colleges, Vocational Education Institute in Thailand*

Narodom Intapan¹

Prasert Janyasupab² Kanya Kumsiripiman³ Thanchanok Bejrananda⁴

Abstract

The purpose of this study is to analyze the factors affecting the effectiveness of manpower productivity of Technical College, Industrial fields in High Vocational Certificate in Thailand, under Office of the Vocational Education Commission. from 108 there are three sample groups which included 1) a staff of Human Recourses Department 1 person 2) a staff of Academic Affair Department 1 person, and 3) a director 1 person. Purposive sampling was assigned which selects samples according to the research purposes. Questionnaires with 5 rating scales were used to collect data.

reliability as Cronbach's Alpha value equals 0.93. Statistics to be applied for data analysis are frequency, mean and standard deviation.

Results showed as follows

1. The results of the factors affecting the effectiveness of analysis of effectiveness of human resources produced from technical college, vocational education institute in Thailand in general and each part of the research which are organization structures, Technology conditions. The environment factors are internal and external environments. The management factors are leadership of leaders, leaders' visions, change managements, strategic purpose designation, communication and relation behaviors. The result shows that the average is high.

2. The processes affecting the effectiveness of analysis of effectiveness of human resources produced from technical college, vocational education institute in Thailand in general and each part are organization, environment, management. The result shows the average is significantly high.

3. The success the effectiveness of analysis of effectiveness of human resources produced from technical college, vocational education institute in Thailand in general and each part consisting of services, financial success and learning and development, internal process. The result shows that the average is high.

Keywords: Effectiveness, Human Resources produced, Technical Colleges, Vocational Education Institute, Thailand

¹ Research Article from thesis for the Doctor of Philosophy Program Applied Economics, Maejo University, Thailand, 2018

² Student in Doctor of Philosophy Program Applied Economics, Maejo University, 2561, E-mail: deefin2008@hotmail.com

³ Associate Professor in Faculty of Economics, Maejo University (Thesis Advisor)

⁴ Associate Professor in Department of Vocational education, Faculty of education, Chiang Mai University (Thesis Advisor)

⁵ Assistant Professor in Faculty of Economics, Maejo University (Thesis Advisor)

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมของไทยต้องเผชิญหน้ากับการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันคือ ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีและกำลังคน การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี การที่ประสิทธิผลในการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิคโดยผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผู้ที่จบการศึกษามีความรู้ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ ตลาดแรงงาน และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษายังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายในการผลิตและการมีงานทำเท่าที่ควรนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่วิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนา เตรียมความพร้อม โดยที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรที่จะตระหนักและให้ความสำคัญว่านโยบายการศึกษามีทิศทางอย่างไร และจะจัดการศึกษาหรือจัดการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้พร้อมรับกับสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียน

จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2556 มีงานช่างเทคนิคและช่างฝีมือรวมกันมากถึง 35,000 ตำแหน่ง ขณะที่ในปีเดียวกันมีผู้เพิ่งจบ ปวส. สายเทคนิคทั้งหมด 120,000 คน หมายความว่าผู้จบการศึกษาควรได้เข้าทำงานจนเต็มทุกตำแหน่งที่ว่างอยู่ แต่สภาพเป็นจริงคือ ตลาดแรงงานกลับยังขาดแคลน เพราะผู้จบ ปวส. 47% เลือกทำงานในอาชีพอื่นที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือ และอีก 20% ไม่ได้ทำงาน และอีก 19% เลือกเรียนต่อ ส่วนผู้เข้าทำงานเป็นช่างเทคนิคและช่างฝีมือมีเพียง 14% สาเหตุที่ผู้จบการศึกษาต้องเข้าทำงานที่ใช้ทักษะความรู้ในระดับต่ำกว่าการศึกษาที่จบมานั้น พบว่าระบบอาชีวศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีทักษะสมรรถนะความรู้ตรงกับความต้องการของนายจ้างได้ (ณัฐสิฏี รัชเกียรติวงศ์, 2559) นอกจากนี้ยังพบปัญหาในเชิงระบบเช่น ระบบการจัดอาชีวศึกษายังขาดประสิทธิภาพ ขาดระบบกลไกการประสานงานความร่วมมือระหว่างฝ่ายผลิต ฝ่ายผู้ใช้ ขาดความร่วมมือและประสานงานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ขาดฐานข้อมูลกำลังคนที่เชื่อมโยงทั้งระบบ ขาดการกำหนดมาตรฐานอาชีพและวิชาชีพ

จากความไม่สอดคล้องกันของความต้องการแรงงานฝีมือและการผลิตแรงงานในประเทศไทยทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของแรงงาน ช่องว่างของทักษะที่สถานศึกษายังไม่สามารถผลิตแรงงาน เพื่อเติมเต็มความต้องการของฝ่ายผู้ประกอบการได้นั้น เป็นความท้าทายระดับชาติที่จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษาและผู้ประกอบการ เพื่อสร้างและพัฒนาแรงงานฝีมือของคนไทย (จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และรีนา ต๊ะดี, 2558) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการผลักดันวิทยาลัยเทคนิคหรือสถาบันการอาชีวศึกษาให้เร่งพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากำลังแรงงานให้สนองตอบความต้องการตลาดแรงงานในระดับภูมิภาคและนานาชาติในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีแนวโน้มความต้องการแรงงานที่มีความรู้ทางทักษะวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งงานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของ ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 2008 P.292-293) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา แบ่งเป็น (1) ปัจจัยด้านองค์การ (2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ซึ่งวัดจากความสำเร็จ 4 ด้าน (1) ความสำเร็จด้านผู้รับบริการ (2) ความสำเร็จด้านการเงิน (3) ความสำเร็จด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และ (4) ความสำเร็จด้านการบริหารภายใน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านองค์การ วัดได้จากโครงสร้างองค์การและสภาพการใช้เทคโนโลยี (2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม วัดได้จากสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ และบรรยากาศองค์การ (3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ วัดได้จากภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร การบริหารการเปลี่ยนแปลง การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ พฤติกรรมมีส่วนร่วมและการติดต่อสื่อสาร

จากนโยบายการพัฒนาประเทศสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ การเตรียมการโดยการพัฒนาบุคลากรในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการศึกษาให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล จึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคสถาบันอาชีวศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิชาชีพโดยเน้นการดำเนินการให้ยึดหยุ่นหลากหลาย มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาให้มีคุณภาพ เน้นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษา ผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถทางเชิงวิชาการและวิชาชีพ ในระดับช่างถึงฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากสภาพปัญหาเหตุผล ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผู้ที่จบการศึกษามีความรู้ทักษะคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ ตลาดแรงงาน และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษายังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายในการผลิตและ

การมีงานทำเท่าที่ควร ประเด็นทั้งหมดที่กล่าวมานี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค ประเภทช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนั้น จะต้องมีการพัฒนาระดับในเรื่องใด อย่างไร เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สู่แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานวางแผนการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค พัฒนาผลิตช่างเทคนิค ช่างอุตสาหกรรม ให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะการทำงาน ทักษะทางสังคม อันจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อค้นพบผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับหน่วยงานต่างๆ ในทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการวางแผนดำเนินการ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการดำเนินงานจัดการศึกษาในแต่ละปีตามแผนปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนกำหนดเกณฑ์เป้าหมายการปฏิรูปองค์การ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ดีกว่าและยอมรับได้ของสังคมในทิศทางที่เหมาะสมต่อไป จึงเป็นที่มาของการศึกษาการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค ประเภทช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเทศไทย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 2008 P.292-293) ซึ่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษา อธิบายว่าประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรวิเคราะห์จากปัจจัยหลายอย่าง โดยให้วิเคราะห์สถานศึกษาเป็นระบบสังคมที่มีปัจจัยนำเข้า ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านปัจเจกบุคคล ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านการเมือง และปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญหรือระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อกันอันส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การ จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้เกิดผลดีได้นั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงความสำเร็จ ซึ่งประสิทธิผลองค์การวัดได้จากความสำเร็จ 4 ด้านได้แก่ (1) ความสำเร็จด้านผู้รับบริการ (2) ความสำเร็จด้านการเงิน (3) ความสำเร็จด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และ (4) ความสำเร็จด้านกระบวนการภายใน ซึ่งความสำเร็จด้านผู้รับบริการ ได้แก่ คุณภาพ การมีนักศึกษาเพิ่มขึ้น การดำรงรักษานักศึกษา และความพึงพอใจผู้ปกครอง ความสำเร็จด้านการเงิน ได้แก่ การบริการจัดการงบประมาณ และการจัดการทรัพยากร ความสำเร็จด้านการเรียนรู้และ

การพัฒนาได้แก่ ความสามารถของบุคลากร ระบบสารสนเทศ ขวัญและกำลังใจบุคลากร และสิ่งที่ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จร่วมกัน ซึ่งเป็นความสามารถส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความรู้ในวิชาชีพของตน มีความผูกพัน ร่วมกัน รักษาอัตลักษณ์ของสถาบัน ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียนและชุมชน ความสำเร็จด้าน กระบวนการภายในได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานบูรณาการ และความสามารถในการปรับตัว ซึ่ง การจะเกิดผลดีดังกล่าวได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งปัจจัยด้านองค์การ ปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านการบริหารจัดการควบคู่กันไป

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยด้าน องค์การวัดได้จาก โครงสร้างองค์การและสภาพการใช้เทคโนโลยี (2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมวัดได้จาก สภาพแวดล้อมภายนอกได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมภายในได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ และบรรยากาศองค์การ (3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการวัดได้จาก ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ ของผู้บริหาร การบริหารการเปลี่ยนแปลง การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมและ การติดต่อสื่อสาร กรอบแนวคิดทฤษฎีของฮอยและมิสเกล มีความเหมาะสมกับการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ ซึ่ง ประสิทธิภาพขององค์การของสถานศึกษา ได้ใช้หลักการแนวคิดของรูปแบบประสิทธิภาพขององค์การ โดยวัด ประสิทธิภาพขององค์การของสถานศึกษา 4 มิติ ได้แก่

1. ความสามารถในการผลิตนักศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง การที่ผู้อำนวยการ และครูในสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในสถานศึกษา ทั้งการบริหารการจัดการเรียนการสอน จน สามารถทำให้นักศึกษาในสถานศึกษา ในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งพิจารณา ได้จากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักศึกษา จำนวนร้อยละของนักศึกษาที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ความสามารถทางด้านวิชาของนักศึกษาและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

2. ความสามารถในการพัฒนานักศึกษาให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง การที่ผู้อำนวยการและครู ในสถานศึกษาสามารถดำเนินงานในสถานศึกษาทั้งการบริหารและการอบรมคุณธรรมของนักศึกษา นอกจากการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดีและทำให้นักศึกษารู้จักพัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาลำบากเรียน เป็นที่พอใจของผู้ปกครอง

3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้อำนวยการ และครูในโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนา เปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้ สถานศึกษามีความก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยพิจารณาจากลักษณะการยอมรับของครู ต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งการบริหารและการเรียนการสอน ความสามารถ ความรวดเร็วของครู ต่อการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการของตนเอง ความกระตือรือร้นของครูที่จะปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนาสถานศึกษา

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียนการสอน การปกครองนักศึกษา และงานรับผิดชอบอื่น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษาเป็นความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่า การบริหารงานในสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับหรือผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษาพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา และความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งจากการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา ผู้วิจัย
() ที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค ประเภทช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ในประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 108 แห่ง

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) บุคลากรฝ่ายบริหารทรัพยากร 1 คน 2) บุคลากรฝ่ายวิชาการ 1 คน 3) ผู้อำนวยการ 1 คน รวมแห่งละ 3 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) พิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประชากรกลุ่มเป้าหมายวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 108 แห่ง มีลักษณะความเหมือนและร่วมกันคือ มีฝ่ายบริหาร 4 ฝ่าย ขนาดของสถานศึกษา หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเดียวกัน และมีความแตกต่างกันไม่มากของจำนวนนักศึกษา จำนวนคณาจารย์ ซึ่งคุณลักษณะเบื้องต้นความเหมือนหรือความแตกต่างกันเหล่านี้ไม่ส่งผลกระทบต่อผลการศึกษาที่ค้นพบครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale 5 Level) แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยเทคนิค (Input) ส่วนที่ 3 กระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยเทคนิค (Process) ส่วนที่ 4 ความสำเร็จประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยเทคนิค (Output)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการจัดส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ถึงวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 108 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคฝ่ายบริหารทรัพยากร 1 คน ฝ่ายวิชาการ 1 คน และผู้อำนวยการ 1 คน รวมแห่งละ 3 คน ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงหรือสารปฏิบัติได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงหรือสามารถปฏิบัติได้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงหรือสามารถปฏิบัติได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงหรือสามารถปฏิบัติได้น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงหรือสามารถปฏิบัติได้น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

ประชากรเป้าหมายกลุ่มประชากรฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค พบว่าฝ่ายบริหารทรัพยากร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 62.7 มีอายุอยู่ในช่วง 51 - 60 ปี ร้อยละ 44.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 86.3 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งอยู่ในช่วง 5 - 8 ปี ร้อยละ 25.5 ฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.9 มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี ร้อยละ 46.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 71.6 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งอยู่ในช่วง

5 – 8 ปี ร้อยละ 32.4 และผู้อำนวยการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 98.0 มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี ร้อยละ 64.7 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 98.0 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งอยู่ในช่วง 5 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ร้อยละ 25.5

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยเทคนิค (Input)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยเทคนิค จำแนกตามกลุ่มได้ดังนี้

รายการ	ฝ่ายทรัพยากร		ฝ่ายวิชาการ		ผู้อำนวยการ	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านองค์การ (โครงสร้างองค์การ)	4.25	0.85	4.06	1.06	4.37	0.42
2) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านองค์การ (สภาพการใช้เทคโนโลยี)	4.25	0.85	4.06	1.06	4.37	0.42
3) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (สภาวะแวดล้อมภายนอก)	3.83	0.80	3.81	0.77	3.94	0.78
4) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (สภาวะแวดล้อมภายใน)	4.11	0.68	4.15	0.69	4.24	0.65
5) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านบริหารจัดการ (ภาวะผู้นำของผู้บริหาร)	4.32	0.61	4.16	0.67	4.26	0.60
6) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านบริหารจัดการ (วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร)	4.22	0.69	4.28	1.52	4.37	0.63
7) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านบริหารจัดการ(การบริหารการเปลี่ยนแปลง)	4.08	0.68	3.97	0.81	4.28	0.59
8) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านบริหารจัดการ(การกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธ)	4.25	0.62	4.27	0.63	4.40	0.61
9) ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านบริหารจัดการ(พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมและการติดต่อสื่อสาร)	4.13	0.64	4.22	0.73	4.21	0.66
รวม	ภาพรวมอยู่ในระดับมาก					

3. กระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค (Process)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) กระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค จำแนกตามกลุ่มได้ดังนี้

รายการ	ฝ่ายทรัพยากร		ฝ่ายวิชาการ		ผู้อำนวยการ	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1) ด้านองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค	4.44	0.69	4.26	0.66	4.57	0.57
2) ด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค	4.15	0.53	4.13	0.87	4.17	0.72
3) ด้านการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค	4.10	0.69	4.11	0.77	4.19	0.64
รวม	ภาพรวมอยู่ในระดับมาก					

4. ความสำเร็จประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค (Output)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความสำเร็จประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค จำแนกตามกลุ่มได้ดังนี้

รายการ	ฝ่ายทรัพยากร		ฝ่ายวิชาการ		ผู้อำนวยการ	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
1) ด้านความสำเร็จด้านผู้รับบริการ	4.14	0.60	4.22	0.60	4.12	0.73
2) ความสำเร็จด้านการเงิน	4.18	0.67	4.04	0.60	4.15	0.62
3) ความสำเร็จด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	4.14	0.59	4.25	0.60	4.12	0.68
4) ความสำเร็จด้านกระบวนการภายใน	4.13	0.68	4.10	0.63	4.16	0.62
รวม	ภาพรวมอยู่ในระดับมาก					

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค ประเภทช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในประเทศไทย พบว่ามีผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการของวิทยาลัยเทคนิค (Input)

1.1. ปัจจัยด้านองค์การ พบว่ามีผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่โครงสร้างองค์การมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สภาพการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

โครงสร้างองค์การพบว่า วิทยาลัยเทคนิคมีโครงสร้างการบริหารที่มีสายบังคับบัญชาแสดงเป็นลายลักษณ์อักษรจัดแบ่งงานเป็น 4 ฝ่าย คือฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ โครงสร้างยึดหยุ่นคล่องตัวเน้นการบริหารแบบกระจายอำนาจ มีครูตามบทบาทหน้าที่ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์

สภาพการใช้เทคโนโลยีพบว่า วิทยาลัยเทคนิคมีการตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัย มีการจัดตั้งระบบเครือข่ายเชื่อมโยงการสอนในห้องเรียนด้านวิชาการ มีคณะกรรมการคอยดูแลศูนย์เทคโนโลยี และพัฒนาครูให้สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนการปฏิบัติงาน จัดให้มีสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และกำหนดแนวทางการใช้วัสดุทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Steers (1977) กล่าวว่าปัจจัยกำหนดประสิทธิผลขององค์การได้แก่ 1) ลักษณะขององค์การ 2) ภาวะของสภาพแวดล้อมภายในองค์การ 3) ลักษณะของบุคลากร 4) นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน

1.2. ปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่ามีผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

สภาวะแวดล้อมภายนอกพบว่า วิทยาลัยเทคนิคปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ เพื่อการบริหารจัดการที่มีความคุ้มค่า คุ้มค่า ผู้ปกครองและชุมชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา ได้รับความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวนโยบายของรัฐบาลมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Steers (1977) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ และความต้องการส่วนบุคคล สามารถบ่งชี้ผลลัพธ์ขององค์การ และบอกถึงควมมีประสิทธิผลได้

สภาวะแวดล้อมภายในพบว่า วิทยาลัยเทคนิคมีแบบแผนของค่านิยมความเชื่อบรรทัดฐานสถาบันอาชีวศึกษาที่ยึดถือร่วมกัน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีระบบมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ครูยึดถือและปฏิบัติตรงกัน มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีเอื้อต่อการปฏิบัติงานส่งผลต่อบุคลากรไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณีกร์ สุสม และคณะ. (2558). ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านวิชาการและด้านบรรยากาศโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานครพบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศมีอิทธิพลทางตรง

ต่อประสิทธิผล จะผลักดันทำให้ครูแสดงพฤติกรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพเป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์กรในระยะยาว

1.3. ด้านปัจจัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานปัจจัยด้านบริหารจัดการ พบว่ามีผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

สภาวะผู้นำของผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในความประพฤติและการปฏิบัติตนในเรื่องของบุคลิกภาพ มีความรู้ความสามารถในการบริหาร สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของวิทยาลัยเทคนิค เป็นที่ปรึกษาทั้งการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Hoy & Miskel (1991) การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำ เป็นศูนย์รวมในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นผลทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Boal and Hooijberg (2001) ภาวะผู้นำส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการทำงานตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ หรือช่วยให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูงจะพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุอ่อนเฉยและทิพย์พัฒน์ สันตะวัน. (2557). การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอชุมแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่าพฤติกรรมของผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำมุ่งงานและพฤติกรรมภาวะผู้นำมุ่งสัมพันธ์

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดภาพในอนาคตของวิทยาลัยเทคนิค เพื่อใช้พัฒนาบริหารจัดการ มีเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาไปสู่อาเซียนให้ประสบความสำเร็จ รับฟังความคิดเห็นจากคณะครูและบุคลากร ผู้ร่วมงานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์ในการร่วมมือกับสหกิจศึกษาและชุมชนในการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค

การบริหารการเปลี่ยนแปลงพบว่า วิทยาลัยเทคนิคมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเพื่อวางแผนแสวงหาปรับเปลี่ยนนวัตกรรมใหม่ๆ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีภาวะผู้นำเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนกระบวนการขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้ครูบุคลากร คิดสร้างสรรค์เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาพร ทองสวัสดิ์ และสุจิตรา จรจิตร. (2556). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยควมมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีความเป็นมืออาชีพในการบริหาร โดยมีคุณลักษณะการสร้างแนวปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร เป็นผู้มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน

การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์พบว่า วิทยาลัยเทคนิคมีปรัชญา นโยบายและมาตรการในการจัดการศึกษาที่ชัดเจนและจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเผยแพร่ให้ครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย กำหนดยุทธศาสตร์กลยุทธ์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง มีแผนงาน โครงการและกิจกรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ปรับเปลี่ยนโครงการและกิจกรรมสอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมและการติดต่อสื่อสารพบว่า ผู้บริหารให้คณะครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารวิทยาลัยเทคนิคอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นให้การสนับสนุนนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา ผู้บริหารใช้ช่องทางการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันกับเหตุการณ์ ครูและบุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องครบถ้วนและรวดเร็ว ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งรูปแบบการสื่อสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีระบบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย ครบถ้วน มีการนำเสนอข่าวสารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนวัตกรรม ชูติวงศ์ และณัฐสิทธิ์ เกิดศรี. (2554) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในประเทศไทยพบว่าการสื่อสารภายในองค์กรอย่างเปิดเผย คือการสื่อสารระหว่างบุคลากรภายในองค์กรที่ไม่มีรูปแบบเป็นทางการ สามารถแสดงความคิดเห็นและโต้ตอบกันอย่างมีเหตุผลได้เต็มที่แม้ตำแหน่งงานต่างกัน

2. กระบวนการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของวิทยาลัยเทคนิค (Process)

2.1 องค์กรพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีโครงสร้างองค์กรที่แน่นอนชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการแบ่งงานเป็นฝ่ายและมีแนวปฏิบัติชัดเจน และมีการพัฒนาอบรมบุคลากรใช้เทคโนโลยี

2.2 สภาพแวดล้อมพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ชุมชนสถานประกอบการให้ความร่วมมือมีแหล่งเรียนรู้ฝึกปฏิบัติจริงบูรณาการการจัดกิจกรรมประสานงานกับฝ่ายต่างๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ภาพผู้บริหาร ครูและบุคลากร และระดมเงินจากการสนับสนุนจากภายนอก โดยผ่านกระบวนการกิจกรรมต่างๆ

2.3 การบริหารจัดการพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีระบบเครือข่าย เชื่อมโยงการสอน จัดสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเพียงพอ จัดการงบประมาณ แผนใช้

จ่ายเงิน มีการตรวจสอบติดตามควบคุมการใช้จ่าย บริหารจัดการทรัพยากร จัดสวัสดิการพื้นฐานอย่างเหมาะสมเพียงพอ พัฒนานโยบายกระบวนการบริหารอบรมพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา อ่ำสะอาด. (2555) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานครพบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างประสิทธิผลองค์การกับปัจจัยด้านองค์การ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนพัฒนาขึ้น

3. ความสำเร็จประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยเทคนิค (Output)

3.1 ความสำเร็จด้านผู้รับบริการพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ เป็นผู้ที่มีจิตใจดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้มีความสามารถพิเศษรอบรู้ทันเทคโนโลยีทันโลก ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ำรงแ่งมใสดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียง ช่วยเหลือดูแลแก้ไขปัญหาและพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และระเบียบวินัยความประพฤติของนักศึกษา ได้รับการบริการที่สะดวกรวดเร็วถูกต้องเป็นธรรม และให้ความร่วมมือเมื่อทางวิทยาลัยมีกิจกรรมต่างๆ

3.2 ความสำเร็จด้านการเงินพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีระบบการบริหารจัดการการเงิน งบประมาณและทรัพยากรได้ตามมาตรฐาน มีแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ใช้งบประมาณในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดเก็บรายได้จากผู้ปกครองตามจำนวนที่กำหนด สามารถจัดใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มีระบบและวิธีการระดมงบประมาณทรัพยากรสนับสนุนจากภายนอก มีระบบการตรวจสอบติดตามและควบคุม การใช้จ่ายเงิน งบประมาณ และจัดทำรายงานประจำปีแสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

3.3ความสำเร็จด้านการเรียนรู้และการพัฒนาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยใช้ความสามารถเฉพาะตัวความสนใจ เพื่อพัฒนาผู้เรียนและวิทยาลัยเทคนิคให้บรรลุเป้าหมาย วิทยาลัยเทคนิคมีรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่สามารถคิดค้นและพัฒนา ร่วมกับครู ประยุกต์เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี มีฐานข้อมูลที่ต้องทันสมัยครบถ้วนช่วยในการตัดสินใจในการบริหารและติดตามตรวจสอบ วัดผลประเมินผล วิทยาลัยมีแนวทางสร้างให้ครูและบุคลากรมีความรักและความผูกพัน เพื่อดำรงรักษาอัตลักษณ์ของวิทยาลัย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวรรณุช เจริญรณานนท์ (2556) กล่าวว่า การสร้างนวัตกรรมในทุกกระบวนการ ผลผลิตการ

จัดจำหน่ายและบริการ ถือว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวซึ่งนวัตกรรมช่วยขับเคลื่อน ให้องค์การประสบความสำเร็จและเติบโตอย่างยั่งยืน

3.4 ความสำเร็จด้านกระบวนการภายในพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก วิทยาลัยเทคนิคสามารถประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในวิทยาลัยให้สามารถทำงานร่วมกัน จัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน มีแนวคิดวิธีการดำเนินงานใหม่ๆ พัฒนาศักยภาพครูเพื่อการร่วมมือสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง มีระเบียบปฏิบัติที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน พัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งพร้อมรับการประเมินภายนอก มีมาตรการในการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และชัดเจน ซึ่งและสอดคล้องกับสมจิตร์ พิงหรรษพร (2552) พบว่าประสิทธิผลด้านกระบวนการภายในที่มีข้อปฏิบัติสูงสุด คือสถานศึกษามีแผนกลยุทธ์ และใช้แผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ รองลงมาคือ สถานศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีคุณภาพ เข้มแข็งและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกคือ ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชน และนักการเมือง มีผลต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องระดับการกำหนดนโยบายควรตระหนักและให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ผู้บริหารควรนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขบริหารจัดการศึกษาอย่างคุ้มค่า คำนึง มุ่งเน้นการปฏิบัติจากสถานประกอบการจริง โดยให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับวิทยาลัยเทคนิคอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและท้องถิ่น หาแนวทางวิธีการเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดแผนพัฒนาครูผู้สอน ทั้งจำนวนและสาขาที่ควรส่งเสริมการพัฒนาส่งครูผู้สอนไปศึกษาต่อให้ชัดเจนในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพการผลิตกำลังคน ประเภทช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคอย่าง

จริงจังและตลอดไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะวิทยาลัยเทคนิค สถาบันอาชีวศึกษา ในประเทศไทย ในส่วนกำกับดูแลของภาครัฐเท่านั้น ดังนั้นควรมีการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทช่างอุตสาหกรรมหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาประเภทสายพาณิชยกรรม ในส่วนของการกำกับของภาครัฐและเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กรณีการ สุ่ม, สุดารัตน์ สารสว่าง, สุชาดา นันทะไชย, และสุนันท์ ศโกสม. (2558). ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านวิชาการและด้านบรรยากาศโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*. 5 (9), 73-88.
- จงจิตต์ ฤทธิรงค์, และรีนา ตะคี. (2558). ข้อท้าทายในการผลิตแรงงานฝีมือไทย เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารความหลากหลายทางประชากรและสังคมในประเทศไทย* ปี 2558, 129-147.
- ณัฐสิริ รัชเกียรติวงศ์. (2559, 11 สิงหาคม). *มองลึกคุณภาพอาชีพฯ ไทยสู่ทางแก้ไขตรงจุด 1*. คอลัมน์: วาระที่ตีอาไร: มองลึกคุณภาพอาชีพฯ ไทยสู่ทางแก้ไขตรงจุด. (2559, 11 สิงหาคม). กรุงเทพธุรกิจ, น. 1
- นรวิทย์ ชูติวงศ์, และณัฐสิริ เกิดศรี. (2554). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. 34 (130), 47-58.
- ลัดดา อ่ำสะอาด. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร*. ศูนย์นิพนธ์ปริญาครุศาสตรบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพมหานคร.
- วรุณ เข็มมรณานนท์. (2556). *ชีชีแรมผลัดใบสู่คนวัดกรรม*. กรุงเทพธุรกิจ
- สุธน อ่อนเฉย, และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2557). การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*. 4 (7), 91-100.
- สุดาพร ทองสวัสดิ์, และสุจิตรา จรจิตร. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา. *บทความวิจัยเสนอในการประชุมภาคใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 วันที่ 10 พฤษภาคม 2556*. น. 342, การวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมไทย.
- จุมจิตร พึ่งพรหมพร. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาเครือข่ายคatholic สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี*. ศูนย์นิพนธ์ปริญาครุศาสตรบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- Boal, K.B., & Hooijbdr, R. (2001). *Strategic leadership research : Moving on The Leadership Quarterly Yearly Review of Leadership*, 11(4), 515-550.
- Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (1991). *Educational administrations : theory research and Practice*.

(4th ed.). New York : McGraw, Hill Book Company.

_____. (2008). *Educational Administration : Theory, Research, and Practice*, 8th ed. New York : McGraw – Hill.

Steers, R.M. (1977). *Organizational Effective : A Behavioral view*. California : good year Publishing Company, Inc.